

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Pöytäkirja

2/2024

13.6.2024

EURA 2021 -johtoryhmän kokous

Aika 13.6.2024, klo 13.00–14.08

Paikka MS Teams -neuvottelualustalla pidetty kokous

Osallistujat

Jäsenet ja varajäsenet/sijaiset

Metsälä Petra, TEM/AKO, puheenjohtaja
Hautala Sirpa, TEM/AKO
Hämäläinen Keijo, TEM/AKO, sihteeri
Härkönen Minna, TEM/HEHA
Jokela Jaakko, TEM/HEHA
Juutilainen Anne, TEM/AKO
Kuoppala Mikko, TEM/OHJY (Päivi Tommilan sijaisena)
Rouvinen Kari, VM/Valtiovarain controller -toiminto
Laaksonen Hanna, Uudenmaan liitto
Paananen Pirjo, Etelä-Savon maakuntaliitto
Pölönen Kalevi, Etelä-Savon ELY
Kauranen Sinikka, Hämeen ELY

Asiantuntijat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista (liite 1) hyväksyttiin.

3 Johtoryhmän asettamispäätöksen muutosten toteaminen

Todettiin työ- ja elinkeinoministeriön alueet ja kasvupalvelut -osaston organisaatio- ja tehtävämuutoksista aiheutuneet muutokset johtoryhmän kokoonpanoon. Aiemmin puheenjohtajana toimineen alukekehitysjohtaja Johanna Oseniuksen tilalle joh-

toryhmän uudeksi puheenjohtajaksi on nimetty hallitusneuvos Petra Metsälä ja jäsenenä toimineen neuvotteleva virkamies Tapani Kojonsaaren tilalle uudeksi jäseneksi on nimetty projektipäällikkö Ritva Autio.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

5 EURA 2021 -palvelukokonaisuuden tilannekatsaus

a) yleinen toteutustilanne

Keijo Hämäläinen esitteli EURA 2021 -järjestelmässä olevien hakemusten ja hankkeiden lukumääriä sekä prosessien käyttöönoton toteutustilannetta ja seuraavien prosessien tavoiteaikatauluja (liite 2).

Merkittävimmät tuotantokäyttöön saadut uudistukset edellisen johtoryhmän kokouksen jälkeen ovat maksatuspäätökset kaiken tyyppisiin hankkeisiin, muutoshakemukset ja -päätökset yhden toteuttajan hankkeisiin - myös niihin, joilla on jo maksatus, rahoituspäätökset (jatkorahoituspäätökset vaiheistetusti rahoitetuille hankkeille) sekä uudet raportit hankkeiden luokitteluista sekä jaetuista myöntövaltuuksista.

Testissä ja työn alla olevia kesän ja tulevan alkusyksyn aikana tuotantokäyttöön tavoiteltavia uudistuksia ovat ensimmäisten varsinaisten maksatuspäätösten jälkeiset maksatuspäätökset, ryhmähankkeiden muutoshakemukset ja -päätökset, maksatuspäätöksiin kohdistuvien oikaisuvaatimusten hyväksymispäätös ja oikaiseva maksatuspäätös, hankkeiden keskeyttämis- ja peruuntumispäätökset, hankkeen toteuttajaorganisaation muutospäätös sekä seurantaraportointi ja loppuraportointi.

b) maksatusprosessien toteutustilanne

Keijo Hämäläinen esitteli tuoreimpia toteutuneita maksatusten euromääriä sekä maksatushakemusten ja -päätösten lukumääriä (liite 2). Maksatuspäätöksiä voidaan nyt tehdä kaiken tyyppisiin rahasto-alatyypin kustannusmalli-yhdistelmien hankkeisiin. Yhdistelmiä on 34 kpl.

Edelleen puuttuvat ensimmäistä varsinaista maksatusta seuraavat maksatuspäätökset, jotka valmistunevat kesäkuun loppuun mennessä, pl. hankkeet, joilla on jo hyväksytty muutospäätös. Yhden toteuttajan hankkeille, joilla on muutospäätös, ensimmäistä seuraava maksatuspäätös valmistunee elokuun loppuun mennessä.

Merkittävä maksatukseen vaikuttava puute on ryhmähankkeiden muutoshakemusten ja -päätösten puuttuminen. Vasta näiden valmistumisen jälkeen voidaan maksatusprosessien todeta pääsääntöisesti toimivan kokonaisvaltaisesti kaiken tyyppisille hankkeille kaikissa tilanteissa.

6 Aiempien ohjelmakausien digitaalisten palvelujen tilannekatsaus

Keijo Hämäläinen esitteli aiemman ohjelmakauden 2014–2020 järjestelmien toteutus- ja ylläpitotilannetta (liite 2).

Kaikki päättyvän ohjelmakauden maksatukset tulee hallintoviranomaisen ohjeistuksen mukaan saattaa loppuun 30.6.2024 mennessä. Tällä hetkellä maksatuksia on keskeneräisenä enää hyvin vähän, joten tavoite näyttää toteutuvan. Syksyn aikana kaikki hankkeet tulee sulkea EURA 2014 -järjestelmässä. Hallintoviranominen ohjeistaa välittäviä toimieliimiä syksyllä tarkemmin hankkeiden sulkemisesta ja sulkemisen jälkeisestä hankkeiden jälkiseurannasta sekä jatkotoimenpiteiden käsitteystä.

EURA 2014 -järjestelmän aktiivikäyttö päättyy vuoden 2025 alkupuolella. Viimeisen komission maksupyynnön tekemisen jälkeen järjestelmä siirretään pelkkään ylläpitotilaan, jolloin sitä voidaan käyttää ainoastaan TEM:n sisäverkosta. Säilytysylläpitovelvollisuuden päätyttyä n. vuonna 2031 järjestelmä tuhoetaan. Tätä ennen säilytettävä arkistoitu aineisto toimitetaan Kansallisarkistoon.

7 EU:n alue- ja rakennepolitiikan digitaalisten palvelujen kustannustilanne

Keijo Hämäläinen esitteli järjestelmäkohtaisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan digitaalisten palvelujen kehittämisestä ja ylläpidosta syntyneitä kustannuksia vuosilta 2012–2024 (liite 2).

Tietojärjestelmiin kohdennetun ohjelmakauden 2021–2027 teknisen tuen määrä on 46 100 000 euroa. Tällä katetaan sekä kuluvan ohjelmakauden että aiempien ohjelmakausien järjestelmien kustannukset. Käytetty tästä on n. 61 %.

Kohdennetussa määrässä ei ole mukana esitettyä varausta ennakoimattomiin kustannuksiin eikä mahdollisen tulevan ohjelmakauden 2028+ tietojärjestelmäratkaisun aloituskustannuksiin. Tämän vuoksi kehittämistoiveita on priorisoitava ja karistettava, jotta EURA 2021:een saadaan toteutettua ainakin välttämättömimmät toiminnot ja palvelut.

Puheenjohtaja totesi, että TEM:n johto seuraa aiempaa aktiivisemmin EURA 2021:n budjettia, laskutusta ja tietojärjestelmien rahoituksella aikaansaatuja tuloksia.

8 Muut asiat

ELY-keskusten edustaja Kalevi Pölönen totesi, että EURA 2021 -järjestelmän prosessit, mm. päätösvalmistelu, aiheuttavat huomattavan määrän asiantuntijatyötä välittävissä toimieliimissä verrattuna aiempien ohjelmakausien järjestelmiin. Osana valtiontalouden säästötoimenpiteiden kartoitusta TEM:n olisi syytä teettää ulkopuolisella taholla kartoitus siitä, voitaisiinko EURA 2021 -järjestelmän prosesseja automatisoida ja kehittää tuottavuuden parantamisen näkökulmasta. Esimerkiksi tekoälyn käyttö hakemuskäsittelyssä ja päätösvalmistelussa voisi säästää mahdollisesti väheneviä asiantuntijaresursseja enemmän asiakaspalvelun suuntaan ja tätä kautta tuettaisiin paremmin ohjelman vaikuttavuutta.

Puheenjohtaja totesi, että automatisoinnin lisääminen tuottavuuden näkökulmasta olisi toki kannattavaa. Ulkopuolisiin lisäselvityksiin tai niiden perusteella mahdollisesti esitettyjen automatisointimuutosten toteuttamiseen ei kuitenkaan ole käytettävissä rahoitusta. Esitettyyn toimenpiteeseen käytetty aika ja rahoitus olisi pois vielä puuttuvien EURA 2021 -järjestelmän välttämättömien ominaisuuksien toteuttamisesta. Avoimien tekoälytyökalujen käyttäminen saattaisi olla myös merkittävä tietoturva- ja tietosuojariski. Automatisoinnilla ei myöskään voida ohittaa esimerkiksi hakemuskäsittelyn kohtia, jotka edellyttävät ihmisen tekemää taustatietojen selvitystä ja arviointia.

Tarkastusviranomaisen edustaja Kari Rouvinen kertoi, että Belgiassa on käytössä avoimeen tekoälytyökaluun pohjautuva ratkaisu, joka muistuttanee ELY-keskuksen edustajan esittämää mallia. Kuluvalla ohjelmakaudella ei liene enää realistista ottaa tekoälyratkaisuja EURA 2021:n yhteydessä käyttöön, mutta tulevaa ohjelmakautta ajatellen selvitystyö ja valmistelu tulisi Suomessakin aloittaa riittävän ajoissa.

Sirpa Hautala esitti, että hallintoviranomaisen kanssa voitaisiin keskustella prosessien sisällöllisestä kehittämisestä siten, että esimerkiksi täydennyspyyntöjä voitaisiin vähentää ja tämän myötä käsittelyaikoja lyhentää. Puheenjohtaja totesi, että näitä kehittämis ehdotuksia kuullaan mieluusti kesälomakauden jälkeen yhteisessä palaverissa.

9 Seuraava kokous

Seuraavan kokous sovittiin pidettäväksi Teams-etäyhteydellä tiistaina 29.10.2024 klo 13.00–15.00.

10 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 14.08.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti valtioneuvoston asianhallintajärjestelmässä.

Petra Metsälä
puheenjohtaja

Keijo Hämäläinen
sihteeri

Jakelu EURA 2021 -johtoryhmän jäsenet ja varajäsenet
Valtioneuvoston Vahva-asianhallintajärjestelmä

Liitteet

- 1 Asialista
- 2 Power Point -diaesitys asialistan kohtiin 5–7

VN/1487/2021-TEM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: